

คิตฎก

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสนฺโต

เทศน์พระ วันที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๖๑

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองกวาง อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

แต่นี้เรามา เรามาหลงใหล เราจะฟังธรรมะ ฟังสังฆธรรม สังฆธรรมเป็นสังฆธรรมนะ เวลาเราเกิดเป็นมนุษย์ เกิดมาพบพระพุทธศาสนา เราเห็นภัยในวัฏสงสารใช่ไหม นี่โลกอยู่กันด้วยการปากกัดตีนถีบ ปากกัดตีนถีบทางหัวใจนะ ถ้าพูดถึงทางความเป็นอยู่ทางโลกๆ นะ ความเป็นอยู่ทางโลกมันช่วยเหลือเอื้อจกันได้อะไร งานทำเสร็จแล้วก็ส่งต่อให้ผู้อื่นทำต่อเนืองไปๆ

แต่ในทางธรรมๆ เห็นไหม เรื่องของหัวใจ เรื่องของการเกิด การแก่ การเจ็บ การตาย กับ การไม่เกิด ไม่แก่ ไม่เจ็บ ไม่ตาย เป็นเรื่องส่วนตัว มันเป็นเรื่องของเรา เป็นเรื่องของบุคคลคนนั้น ที่จะต้องเป็นผู้กระทำเอง ถ้าเป็นการกระทำเอง ต้องทำให้มันเป็นสังขัจจะความจริงขึ้นมา ไม่ใช่มารยาสาโดย นี่มันทำด้วยความมารยาสาโดยมาแล้วก็ลุ่มๆ คลำๆ อยู่อย่างนั้นนะ มันก็เป็นเรื่องโลกๆ ใจ

ถ้าเป็นเรื่องความจริงๆ มันต้องสังขัจจะความจริง ตั้งสังขัจจะขึ้นมา ตั้งสังขัจจะขึ้นมา เห็นไหม คุณเข้าพรรษาปีนี้ เวลาเข้าพรรษาขึ้นมาเห็นไหม เราอธิษฐานพรรษา แล้วอธิษฐานรุดงค์วัตร ใครต้องการทำอะไร ใครมีกติกาสั่งใจเพื่อตนเองก็กระทำเพื่อนั้น ถ้ากระทำเพื่ออย่างนั้น กระทำเพื่อเป็นความจริงขึ้นมา ถ้าความจริงขึ้นมา เป็นความจริงขึ้นมา นี่การกระทำนั้นเป็นการกระทำแบบ ปุณฺณ การกระทำของมนุษย์ การกระทำของพระ แต่เวลาเป็นจริงขึ้นมา มันเป็นเรื่องจริงในหัวใจ

ใครทำอะไรประสบความสำเร็จ พอประสบความสำเร็จคือตลอดรอดฝั่งเห็นไหม มันก็ภูมิใจ ความภูมิใจอันนั้น ความภูมิใจในการเราตั้งกติกมาแล้วเราทำได้ เห็นไหม เราก็ภูมิใจในการกระทำของเรา ถ้าเราภูมิใจในการกระทำของเรา เห็นไหม มีครั้งที่ ๑ ก็มีครั้งที่ ๒ มีครั้งที่ ๓ พรรษาที่ ๑ พรรษาที่ ๒ พรรษาที่ ๓ ก็ทำให้มากขึ้นๆ ทำให้มันเข้มแข็งขึ้น ทำให้มันดีขึ้น เพราะเพราะรุดงค์วัตรเป็นเครื่องขัดเกลา ธรรมวินัยเป็นเครื่องขัดเกลาๆ เห็นไหม ถ้าเป็นความจริงๆ มันเป็นเรื่องจริงในใจเราใจ

นี่เวลามันทุกซั่มนยากๆ ที่นี้แหละ แต่ถ้ามันเป็นความจริงขึ้นมา เห็นใหม่ เป็นความจริง ขึ้นมามันก็เป็นปัจจัยตั้ง สันติภูริโก คำว่าปัจจัยตั้ง สันติภูริโก คือมันรู้ขึ้นมาในใจดวงนั้น ใจดวงที่ทุกซั่มนยากๆ อยู่ที่นี่ ใจดวงที่มันทุกซั่มนยาก เห็นใหม่ เพราะว่าเรามีสติมีปัญญานะ ถ้าเราไม่มีสติมีปัญญาเราก็ใช้ชีวิตทางโลกอยู่อย่างนั้น ถ้าใช้ชีวิตทางโลก เห็นใหม่ เนี่ยเขาบอกว่า ทางคับแคบเป็นทางของคฤหัสถ์ ทางคฤหัสถ์เป็นทางคับแคบๆ เพราะเขาต้องทำหน้าที่การงานของเขา เห็นใหม่ อาบเหงื่อต่างน้ำมาตลอดทั้งวันเลย สุดท้ายแล้วเวลาจะภาวนาขึ้นมาก็มาสวดมนต์ก่อนนอน สวดมนต์ตอนเช้า แล้วก็นั่งภาวนาๆ นั่นนะทางคับแคบๆ เขามีโอกาสเท่านั้นไง

ถ้าเวลาที่มีอยู่ที่หน้าที่การงานเอาไปกินหมด นี่เวลาเอาความจริงๆ ความจริงเราก็เพียงแต่แบ่งไปจากหน้าที่การงานของเราเพื่อประพฤติกปฏิบัติ เราเห็นภัยในวัฏสงสาร แล้วมาบวชเป็นพระ พระนี้ทางกว้างขวางๆ เห็นใหม่ นี่ผู้ที่มีภาระรับผิดชอบ ผู้ที่มีข้อวัตรเห็นใหม่ ก็รับภาระรับผิดชอบตามหน้าที่ของตน นอกจากนั้นก็เวลาภาวนาทั้งนั้น ๒๔ ชั่วโมง เห็นใหม่ ธรรมชาติขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ๒๔ ชั่วโมงนะ

เราบวชมาเป็นพระๆ เหมือนนกมีปีกกับหาง เห็นใหม่ กินแล้วก็บินไป นี่ที่ไหนมีลูกไม้ มีไม้ผลเราก็ไปกินที่ต้นนั้น กินเสร็จแล้วเราก็บินไปๆ พระเปรียบเหมือนนก ลงสู่คอกหาอาหารเสร็จแล้วก็บินไป เห็นใหม่ นี่ไร้ร่องรอยๆ นี่ไง ภิกษุเราๆ เป็นทางกว้างขวางใจ ถ้าทางกว้างขวาง มันก็กว้างขวางอย่างนี้ไง กว้างขวางเพื่อการกระทำในหัวใจของเราขึ้นมาใจ

ถ้าเป็นกลางหัวใจนี้ธรรมชาติ ธรรมที่ว่าสังฆธรรม เห็นใหม่ คุณิ เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้ธรรมมีรัตนะ ๒ พระพุทธกับพระธรรม มีองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นพระพุทธเจ้ากับมีพระธรรมในใจขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เวลาแสดงธรรมขึ้นมาพระอัญญาโกณฑัญญะมีดวงตาเห็นธรรม เห็นใหม่ มีดวงตาเห็นธรรม นี่สงฆ์องค์แรกของโลก นี่พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ มันเป็นที่ไหน เวลามันเป็นที่ไหนใจของพระอรหันต์คนนั้น มันเป็นในดวงใจของพระสารีบุตร พระโมคคัลลานะ เป็นสมบัติของท่าน เป็นสมบัติของพระกัสสปะ เป็นสมบัติของพระอุบาลี เป็นสมบัติของครูบาอาจารย์ของเรา เป็นสมบัติของท่านๆ เพราะท่านทำได้ในใจของท่าน

เราเห็นภัยในวัฏสงสาร เราก็มาบวชเป็นพระ เป็นศากยบุตรพุทธชินโรส เราบวชแล้วเราก็กมาเป็นพระป่าพระปฏิบัติ เราก็พยายามประพฤติกปฏิบัติขึ้นมาให้เป็นความจริงของเราขึ้นมา ถ้า

เป็นความจริงของเราขึ้นมา เห็นไหม มันก็เป็นสัจจะเป็นความจริงในใจของเรา ถ้ามันเป็นสัจจะเป็นความจริงในใจของเรา เราต้องทำให้เป็นความจริงขึ้นมาสิ เราประพฤติปฏิบัติขึ้นมาให้มันเป็นของเราขึ้นมา ถ้าเป็นขึ้นมา เห็นไหม แต่แล้วปฏิบัติอย่างไรล่ะ ปฏิบัติที่นี้ไง มีข้อวัตรปฏิบัติที่นี้ไง นี้ตรงควัตรๆ เห็นไหม ตรงควัตรเป็นธรรมวินัยๆ

ธรรมวินัยที่เราศึกษาๆ นี้ ธรรมะเป็นธรรมชาติขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าวางไว้เป็นสมบัติสาธารณะไง ถ้าเรามีสติมีปัญญาของเรา เราจะทำของเราให้มันเป็นความจริงของเราขึ้นมา ถ้าเป็นความจริงขึ้นมา มันก็เป็นในใจของเรา เห็นไหม ถ้าเป็นในใจของเรา มันเป็นความจริง ถ้าเป็นความจริงขึ้นมาที่ศีล สมาธิ ปัญญา

ศีล คนมีศีลมันจะปลิ้นปล้อนไหม คนมีศีลมีสัจย์มันจะหลบตะแลงไหม ที่มันหลบตะแลงก็เพราะมันไม่มีใจ เพราะมันไม่มีศีลไม่มีธรรมใจ ไม่มีศีลไม่มีธรรมก็ทำด้วยกิเลส เห็นไหม ด้วยกิเลสค้นหาความทะยานอยากดูถูกดูแคลนกันนะ ด้วยกิเลสของตน ยกตนข่มท่าน ยกเราให้สูงเขี้ยว แล้วก็เหยียบคนอื่น มองคนอื่นนะต่ำทราม ต่ำช้า มองคนอื่นไม่มีค่า ดูถูกดูแคลนเขา ดูถูกดูแคลนด้วยกิเลส เห็นไหม

ดูทางโลกเข่ากัน มนุษย์ฆ่าได้หยามไม่ได้ นี่มันเหยียดหยามกันไม่ได้ ไปดูถูกดูแคลนเขา ไปเหยียบย่ำเขาได้อย่างไร นี่ไปดูถูกดูแคลนเขาๆ เห็นว่าต่ำชั้น นี่มีสิ่งใดก็จะเหยียบย่ำเขา ทำลายเขา คอยยุยงส่งเสริม คอยทิ่มคอยตำ คอยตอกลิ้มแบ่งแยกให้มันเป็นแบ่งฝ่าย นี่ไง การดูถูกดูแคลน การทำลายๆ ทำลายเพื่ออะไร ก็คิดว่าตัวเอง ตัวเองจะได้ผลประโยชน์ทั้งนั้นนะ คิดว่าตัวเองจะมีคุณภาพ คิดว่าตัวเองมีปัญหา ด้วยความดูถูกดูแคลนกัน ด้วยการเหยียบย่ำกัน การมองคนเป็นชนชั้น มองคนต่ำไร้ค่า นั่นเพราะการดูถูก

การดูถูกทางโลกนะ การดูถูกมันเป็นเรื่องของสังคม เรื่องของมารยาทไทย เพราะมารยาทไทยนี้ด้วยทิวฐิมานะ ด้วยกิเลส ดูถูกมาก เห็นคนอื่นไม่มีค่า เห็นคนอื่นจนตรอกจนมุม แล้วไม่มีน้ำใจอะไรกับใครทั้งสิ้นใช่ไหม ไม่ทำสิ่งใดอะไรเลยทั้งสิ้นใช่ไหม ถ้าไม่ทำสิ่งใด ทั้งสิ้นมันเป็นประโยชน์กับใคร มันไม่เป็นประโยชน์กับใครทั้งสิ้นเลย แต่ถ้าเราเกิดมาเป็นมนุษย์เกิดมาพบพระพุทธศาสนา เห็นไหม ถ้าใจเป็นธรรมๆ ใจเป็นธรรมนะ แม้แต่ทางโลกคนที่ใจเขาเป็นธรรมนะ เขาคิดแต่เรื่องดีๆ เขาคิดแต่เรื่องที่มีน้ำใจต่อกัน คิดถึงเห็นใจต่อกันนะ มีมากมีน้อยเราก็แบ่งสันปันส่วนกัน

เราอยู่กับครูบาอาจารย์มาเป็นเรื่องแบบนี้สำคัญมาก สำคัญมากเพราะท่านเป็นธรรมไป เป็นธรรมต้องแบ่งให้เสมอภาคกัน จะพรหมามากพรหมาน้อยไม่สำคัญ เห็นไหม คนเราเกิดมานี้ บางคน เห็นไหม บางคนอยู่ที่ธาตุขันธ์ของเขา บางคนต้องฉันมากต้องกินมากมันถึงจะรู้จักอิ่ม บางคนกินแค่เล็กๆ น้อยๆ ก็อิ่ม เห็นไหม มันอยู่ที่ธาตุขันธ์ของคน เขาฝึกมาอย่างไรอย่างนั้น แล้วจะให้เท่ากัน โดยกินคนละคำเหมือนกันนั้นมันเป็นไปได้

คนที่เขาต้องใช้พลังงานมาก เพราะเขาเคยอย่างนั้นนะ ก็ต้องให้เขา ๕ คำ เรา ๑ คำนี้เสมอภาค เสมอภาคด้วยความเป็นอย่างที่พอเป็นไปได้ แต่ไอ้เรื่องมากเรื่องน้อยนั้นมันเป็นเรื่องนิสัย เรื่องธาตุขันธ์ มันเอามาเปรียบเทียบกันไม่ได้ๆ แต่ถ้าของมันไม่มี เห็นไหม เราก็ต้องได้คนละคำเหมือนกัน นี่ไอ้สิ่งนั้นมันก็เป็นจริงเป็นนิสัยมันก็ต้องฝึกหัดขึ้นมา มันมีปัญหา มันมีมุมมอง มุมมองเราจะทำอะไรให้มันเสมอภาค ทำอย่างไรให้อยู่กันด้วยความร่มเย็น ทำอย่างไรให้เป็นประโยชน์

ถ้าคนมีปัญหา มีปัญหาเขายังเสมอภาคตั้งแต่ความเป็นอยู่ เห็นไหม ทั้งๆ ที่ยังมีกิเลสในหัวใจนะ เพราะกิเลสในหัวใจของเรา มันก็เต็มหัวใจเรารู้ที่อยู่ เห็นไหม แต่พอเราศึกษาธรรมวินัยขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าให้มีน้ำใจต่อกันๆ ใจ เราก็มีน้ำใจต่อกันเพื่อประโยชน์กับสังคม เพื่อประโยชน์กับสงฆ์ เพื่อประโยชน์กับความ เป็นอยู่ เห็นไหม ถ้ามีอย่างนั้นขึ้นมา อยู่ที่ไหนก็มีคนรักคนชอบ ถ้าอยู่ที่ไหนมันก็มีคนร่วมไม้ ร่วมมือใจ แต่ถ้ามันไม่มีน้ำใจต่อกัน ใครจะให้ความร่วมมือ มันไม่ให้ความร่วมมือ เห็นไหม เพราะอะไร เพราะคิดว่าเราจะทำได้ไง

มันมีใครได้ นี่มันเกิดมาแล้วตายหมด เวลาเกิดมาแล้วสิ่งที่จะเป็นสมบัติ เห็นไหม คุณิ พระเรามีอะไรเป็นสมบัติ มีศีลมีธรรมเป็นสมบัติ อัดตัดตตสมบัติของส่วนบุคคล ส่วนบุคคลจะมี ขึ้นมาก็มีเพราะการประพฤติปฏิบัติของเรานี้มันจะเป็นสมบัติของเรา สิ่งที่เราอยู่ กรรมเก่ากรรม ใหม่นะ กรรมเก่าทำให้เราเกิดเป็นมนุษย์ไง เราเกิดมาแล้วให้เราสติมีปัญหา เรามาบวชๆ เห็น ไหม มาบวชในพระพุทธศาสนาฯ ธรรมวินัยขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า องค์สมเด็จพระ สัมมาสัมพุทธเจ้าวางธรรมวินัยนี้ไว้

นี่พุทธบริษัท ๔ ที่เขาเชื่อในพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ เขาถึงวัฒนธรรมของเขา เขา พยายามทำเพื่อผลประโยชน์ของเขา เพราะด้วยปัญญาของเขาว่าสิ่งนั้นเป็นประโยชน์กับเขา เขา

ถึงได้ตัดบาตร เขาถึงได้ทำบุญกุศลของเขา เพราะเขาว่าเป็นผลประโยชน์ของเขา ไอ้เราก็กินมาเป็นพระๆ เป็นนักพรต เป็นนักบวชเิง พอนักบวชขึ้นมา เห็นไหม เราเป็นพระขึ้นมา เห็นไหม เราก็กินเลี้ยงชีพด้วยปถิแข่งๆ เห็นไหม เราบิณฑบาตเลี้ยงชีพ เห็นไหม

สิ่งที่ว่าพระป่า กฐินที่ได้มา ได้มาก็เพื่อสงฆ์ เพื่อสงฆ์ใช้จ่ายในความเป็นอยู่ของหมู่สงฆ์ เห็นไหม นี่เิง ต่างคนต่างทำหน้าที่ของเขา เราก็กินหน้าที่ของเราเิง นี่เิงเพราะเราทำหน้าที่ของเราเพื่อประโยชน์กับเรา นั่นมันเป็นประโยชน์กับเขา เขาเห็นประโยชน์ของเขาเนะ ผลประโยชน์ของเขาเนะ เขาเิงทำเิง ไอ้เราก็กินเห็นผลประโยชน์ของเราเิง เราทำเพื่อประโยชน์กับเรา ทำเพื่อเป็นความจริงความจ้งของเราขึ้นมาเิง

ถ้าเป็นความจริงความจ้งขึ้นมาเนะ มันจะเห็นคุณค่า เห็นคุณค่าในการใช้จ่าย เห็นคุณค่าในการใช้สอย เห็นคุณค่าทั้งนั้น เพราะน้ำพักน้ำแรงมา เราอยู่กับครูบาอาจารย์มานะ เขาอาบเหงื่อต่างน้ำมากกว่าเขาจะหิบบได้สมบัติสักชิ้นหนึ่งมา แล้วเขามีน้ำใจของเขา เขามาถวายในวัดนี้ แล้ววัดนี้ได้มาทำประโยชน์อะไร ใช้ประโยชน์มันคุ้มค่าไหม

ถ้าใช้คุ้มค่าเนะ เราต้องรู้จักประหยัดมัธยัสถ์ เอาตั้งแต่สมัยหลวงปู่่มั่นขึ้นมา เห็นไหม ท่านรู้จักประหยัดมัธยัสถ์ รู้จักใช้สอยของท่าน เพื่อประโยชน์กับท่านเห็นไหม แล้วเป็นตัวอย่างๆ เิง แล้วพระนี่ คุณิ อาจารย์ใหญ่ของวงกรรมฐาน ท่านวางรากฐานไว้ให้พวกเรา แล้วพวกเรามาทำนี่ถ้ามีน้ำใจต่อกันมันก็ไม่ดูถูกดูแคลนกันเิง เราเกิดมาเป็นคนเหมือนกัน เราเกิดมาเป็นมนุษย์เหมือนกัน แล้วปรารถนาความสุขเกลียดความทุกข์เหมือนกัน การหิบบ การใช้จ่าย การใช้สอยนี้มันก็อยู่ที่คนที่มันประหยัดมัธยัสถ์มากน้อยแคเิง

แต่เวลาเราเข้าหมู่แล้วเรารู้สึกหัดคนะ นี้อย่างสีฟ้าๆ เวลาเราเข้าหมู่แล้วมันจะรู้เลยว่าสีไปทางไหน เห็นไหม นีการเข้าหมู่ นีก็เหมือนกัน การอยู่ในหมู่สงฆ์ การอยู่ในหมู่คณะนี้มันจะเห็นไปหมด อะไรเป็นประโยชน์และอะไรที่ไม่เป็นประโยชน์เิง ถ้าเป็นประโยชน์มันก็เป็นประโยชน์กับใครทั้งสี่น ไม่ใช่ไม้ไผ่แตกกอ เราจะเด่นออกคนเดียว เราจะฉีกออกไปอยู่คนเดียวเนะ บ้าบอคอแตกอยู่อย่างนั้นเนะ แล้วก็ดูถูกดูแคลนเขา ดูถูกดูแคลนด้วยกิเลสเนะ

แต่เวลาอยู่กับหลวงตาอยู่กับหลวงปู่่มั่น เห็นไหม ท่านดูถูกจริงๆ ดูถูกคือดูกิเลสเราออกเิง ดูถูกต้องชัดเจนเลย ถ้าทำอย่างนี้มันจะได้ผลอย่างนั้น กรรมจำแนกสัตว์ให้เิงต่างๆ กัน ถ้าทำแล้วมันได้ผลเนะ กรรมต้องให้ผลแน่นอน ถ้ากรรมให้ผลแน่นอน ถ้าเิงเป็นธรรมแล้วดูถูก

ถูกต้องดั่งงาม เห็นไหม ถูกต้องดั่งงามนั้นเป็นกิเลส เห็นไหม ผิดศีลผิดธรรมมันไม่ใช่ธรรม ถ้าไม่ใช่ธรรม ไม่มีใครเขาทำ ครูบาอาจารย์ท่านไม่ทำ ไม่ทำหрок เพราะมันผิดศีลผิดธรรม ไม่มีใครเขาจะทำกัน

แล้วถ้าใครทำผิดศีลผิดธรรม เห็นไหม นี่คืนพอกหางหมู กรรมมันจะสะสมไปอย่างนั้นนะ เวลากรรมมันสะสมไปแล้ว ถึงเวลาแล้วนี่กรรมมันให้ผล ใครก็หลีกเลี่ยงไม่ได้ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าสอนให้เชื่อกรรมนะ ทำดีได้ดีทำชั่วได้ชั่ว ใครทำอะไรได้อย่างนั้น ไม่มีใครเป็นผู้วิเศษ ไม่มีใครเป็นผู้บังการ มันเป็นการกระทำของผู้นั่นเอง ผู้นั้น นี่ไง เริ่มต้นก็จากการดูถูกดูแคลนคนอื่นเขาก่อน ความดูถูกดูแคลนคนอื่นเขาก่อนก็เลยต้องอยู่คนเดียวมันนี่ไง เพราะอะไร เพราะมันไม่มีใครเข้าใกล้ มันเหม็นนี่ไง กลิ่นเหม็นเห็นไหม กลิ่นมันเหม็นคลุ้งไปหมด ใครจะเข้าใกล้ได้

นี่คุณ หลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่น ท่านประหยัดมัจฉาสถ์ของท่าน เวลาหลวงตาท่านพูดเห็นไหม เวลาพูดถึงทางโลกๆ ท่านเหมือนเศษคน เพราะท่านไม่มีสิ่งใดอำนวยความสะดวก หลวงปู่มั่นท่านไม่เอาอะไรทั้งสิ้น แต่ลูกศิษย์ลูกหาประชาชนล้อมหน้าล้อมหลังเข้าหาทั้งนั้นเลย กลิ่นของศีลกลิ่นของธรรมมันหอมทวนลม ถ้าเป็นความจริงๆ นะ มันจะอัดคัดขาดแคลนขนาดไหนทุกคนที่เฝ้าหา ทุกคนแสวงหา เขาก็เข้าไปเพื่อประโยชน์ผลประโยชน์ของเขา เพื่อบุญกุศลของเขา เพื่อจิตใจที่เรียกร้องของเขา จิตใจมันเรียกร้อง จิตใจมันโหยหา จิตใจมันต้องการความจริง จิตใจต้องการคุณธรรม จิตใจมันต้องการให้คนช่วยเหลือ แล้วใครมันจะช่วยเหลือได้ ถ้ามันไม่ใช่ครูบาอาจารย์ที่เป็นจริงใจ

ถ้าครูบาอาจารย์ที่เป็นจริง เห็นไหม หัวใจมันเรียกร้อง หัวใจมันโหยหา หัวใจมันปรารถนา หัวใจมันอยากไป มันไปหาของมัน เห็นไหม นั่นนะถ้าเป็นครูบาอาจารย์หลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่น เห็นไหม หลวงตาท่านพูดประจำ ฟังแล้วมันฝังใจเรามาตลอด ถ้าพูดถึงทางโลกมันเศษคน ไม่มีค่าๆ สำหรับทางโลก ถ้าเอาคุณค่าทางโลก ความเป็นอยู่ทางโลกมาวัดกัน แต่ถ้าเป็นทางธรรมๆ เศรษฐีธรรม เศรษฐีธรรมที่ยิ่งใหญ่ หัวใจว่าง หัวใจมีคุณธรรม หัวใจไม่มีสิ่งใดปกปิดในใจนั้น เห็นไหม แล้วดูลูกศิษย์ลูกหาถูกต้องดั่งงามทั้งนั้น อะไรควรไม่ควร

นี่หลวงตาท่านพูดเอง เพราะตัวท่านนะ ท่านบอกเลย ท่านเป็นพรานป่านะ แต่ท่านก็เป็นคนกลัวเสือมาก ท่านให้หลวงตาไปอยู่ในที่ที่มีเสือ นี่แล้วท่านเชื่อ เชื่อว่าหลวงปู่มั่นท่านไม่

ทำลายใครทั้งสิ้น ท่านเองท่านก็ไผ่หา ท่านเองท่านก็แสวงหาความจริง ท่านก็ไปหาหลวงปู่มัน หลวงปู่มันสั่งเองให้ไปอยู่ในป่าที่มีเสือ แล้วพอบังเอิญพี่ชาย พี่ชายมาเยี่ยม มาหาท่านที่หนองผือ หลวงปู่มันบอกว่าอยู่ที่นั่น

นี่ท่านก็เลยไปเยี่ยมน้องชายท่าน พี่ชายของหลวงตา พี่กับน้องรู้จักนิสัย รู้จักว่าชอบหรือกลัวอะไร พอไปถึงไปเดินดูสถานที่นั่น โอ้ เห็นแล้วมันสะเทือนใจ มันสะเทือนใจ น้องเรานะ พี่กับน้อง น้องเราเป็นอย่างไร เราก็รู้จักอยู่ น้องของเรากลัวมากในเรื่องสถานที่อย่างนี้ เสือกกลัวเป็นนิสัยเลย แล้วมาอยู่อย่างนี้ได้อย่างไร เดินวนดูนะ เดินดูสถานที่ด้วยความเป็นห่วงเป็นใยของพี่ชาย เสร็จแล้วกลับบ้าน พอเขากลับไปบ้านก็ไปรำพันที่บ้าน

เวลาหลวงตาท่านกลับมาเยี่ยมโยมแม่ โยมแม่ท่านเล่าให้ฟัง บอกว่าพี่ชายไปเห็นน้องชาย วันนั้น กลับมาถึงแม่ นะ มานั่งร้องไห้กับแม่ บอกไต่บวันนะ มันไปอยู่สถานที่อย่างนั้น มันนิสัยมันเป็นอย่างนั้น มันกลัวขนาดนั้นนะ มันไปอยู่อย่างนั้นได้อย่างไรๆ โอ๊ย มันรำพันรำพัน รักน้อง ห่วงน้อง สงสารน้องๆ น้องที่กลัวเสือกมาก แล้วไปอยู่ในสภาพแบบนั้นนะมันจะทุกข์ขนาดไหน ร้องไห้ ร้องไห้แล้วร้องไห้อีกนะ

แต่นี้มันก็เป็นความเห็น เป็นความจริง เป็นสายเลือด เป็นเรื่องของความจริง ความจริงที่ว่าเกิดมาด้วยกัน พี่กับน้องโตมาด้วยกัน รู้จักนิสัยกัน แล้วเวลาไปเยี่ยมนะ เห็นไหม หลวงปู่มันให้ไปอยู่กับเสือ นี่เห็นไหม ดูถูก ดูถูกต้องดิงมอยากจะฝึก เห็นไหม เวลาท่านฝึกของท่านได้ แล้ว เวลาหลวงตาท่านเล่า เห็นไหม เวลาพระขึ้นไปจับเส้นหลวงปู่มัน เห็นไหม หมู่คณะถ้าเราไม่อยู่แล้วให้ฟังมานะ มหาดีทั้งนอกและดีทั้งใน

นอก นอกคือข้อวัตรปฏิบัติ นอกคือน้ำใสใจจริงที่ไม่ทิ้งหมู่คณะ นอกคือคอยดูแลพระ เณรด้วยกัน

ใน ในคือสังขรณ์ใจ ในสังจะใจหลวงปู่มันท่านเป็นคนปั้นมากับมือ หลวงตาท่านพูดเอง หลวงปู่มันเป่ากระหม่อมเรามาๆ เห็นไหม หมู่คณะถ้าเราเสียไปแล้ว หมู่คณะจะฟังใครล่ะ ถ้าจะฟังได้ให้ฟังท่านมานะ ท่านมหาดีทั้งนอก ดีทั้งใน นอกคือความเป็นอยู่ นอกคือสังคม นอกคือหมู่คณะ นอกคือวินัย

ใน ในคือในหัวใจ ในหัวใจที่ทำได้แล้ว ในหัวใจที่เราได้ฝึกฝนดีแล้ว นี่จะเป็นคนซึ่งทางเดินในใจได้ ในใจทางเดินในใจนั้นมันต้องเดิน เห็นใหม่ เวลาครูบาอาจารย์ท่านดูถูก ดูถูกต้องดีงาม ท่านดูถูก ถูกตามธรรม ดูถูกตามสัจจะ ดูความเป็นจริง ความเป็นจริงที่มันจะเป็นจริงขึ้นมาได้ ท่านต้องดูให้มันถูกต้องดีงามแล้วหมั่นรักษามาอย่างนั้น ถ้าหมั่นรักษาขึ้นมา เห็นใหม่ ปั่นแต่งขึ้นมา เป่ากระหม่อมมาๆ เห็นใหม่ การดูถูกๆ ให้มันเป็นจริงเป็นจังขึ้นมา

แต่ทางโลกดูถูก ดูถูกโดยกิเลส ดูถูกคือเหยียบย่ำเขา แบ่งชนชั้นเขา อยากอยู่เหนือเขาโดยที่ไม่มีคุณสมบัติที่เหนือเขา ถ้าจะอยู่เหนือเขาโดยที่ไม่มีคุณสมบัติที่เหนือเขา มันก็อยู่ด้วยอิทธิพล อยู่ด้วยการกดขี่ ใครมันจะยอมให้ใครกดขี่ มันเป็นไปไม่ได้ คุณสิ ในทางโลก เห็นใหม่ คุณสิ เวลาข้าราชการ ตำรวจเขามีกฎหมายไว้นะ เขาถือกฎหมายไว้ เพื่อหาผลประโยชน์ไง ใอันนี้ก็เหมือนกันเราบวชมาเป็นพระ เราไม่ใช่ตำรวจ ธรรมและวินัยเขาเอาไว้บังคับเรา นี่ศึกษาธรรมวินัยเอาไว้แก้ไขกิเลสเรา ไม่ใช่เอาธรรมวินัยนี้ไปเที่ยววิบัติ ไปเที่ยวกดขี่คนนั่นคนนี่ มันเป็นไปไม่ได้ เพราะความเป็นไปไม่ได้นะ พอไปกดขี่เขาแล้วนะ คนโดนกดขี่ใครจะยอมรับ มันก็หลุด มันก็ปลิ้นปล้อน มันก็หลุดไปหมด บิดพลัวไม่มีใครอยู่ในความเชื่อของคนหรอก

แต่ถ้ามันเป็นข้าราชการตำรวจ ตำรวจที่ดี ตำรวจของประชาชนๆ จิตใจโอบอ้อมอารี เห็นใหม่ ถ้าผู้ร้าย ถ้าคนทำผิดกฎหมายเขาก็จะวินิจฉัยผิดตามกฎหมายนั้น ปกป้องสังคมให้สังคมร่มเย็นเป็นสุข เห็นใหม่ ตำรวจที่ดี ตำรวจที่เขาเชื่อฟัง ตำรวจที่เขาเห็นธรรมวินัยเห็นกฎหมายเป็นกรอบไว้บังคับใช้กับสังคม เขาใช้ด้วยความเป็นธรรมๆ เห็นใหม่ นี่เพื่อประโยชน์กับเขา ประชาชนรักตำรวจอย่างนั้น ปรารถนาให้ตำรวจอย่างนั้นเป็นผู้คุ้มครองดูแล ดูแลประชาชน

นี่ก็เหมือนกัน ถ้าเราเป็นพระๆ เห็นใหม่ ในหมู่คณะเห็นใหม่ ถ้าเราไม่ดูถูกดูแคลนใคร เราไปดูถูกดูแคลนผู้บวชใหม่ก็ไม่รู้ก็เป็นเรื่องธรรมดา คนที่ฝึกปฏิบัติยังไม่ได้นะ เขาไม่รู้จักกิเลสเขาหรอก ถ้าไม่รู้จักกิเลสเขา เราจะฝึกฝนเขาอย่างไร ถ้าเราเป็นธรรมนะ เป็นธรรมแบบหลวงปู่มั่น ใครกลัวสิ่งใด ใครสิ่งใดที่มันเป็นสิ่งที่ยึดแย้งกิเลสในใจของตน ท่านให้ทำอย่างนั้นๆ นะ ท่านให้ทำอย่างนั้นๆ ทำเพื่อแก้กิเลสของเขาไป

แล้วถ้าเขาแก้กิเลสของเขาได้นะ เขาซาบซึ่งบุญคุณนะ คนกลัวผีให้ไปอยู่ที่ป่าช้า คนกลัวเสือคือสั่งให้ไปอยู่กับเสือ ไปอยู่กับเสือให้มันต่อสู้กับกิเลสของมันไป ให้มันต่อสู้กับความกลัว

ในใจอันนั้นใจ ด้วยสติด้วยปัญญาอันนั้นใจ นี่การฝึกฝนใจ การดูถูกใจ ดูดองดิงามๆ ตามธรรมตามวินัยใจ กับดูถูกโดยกิเลสตัดหาความทะยานอยาก ดูถูกโดยการเหยียบย่ำทำลายเขาใจ

ถ้ามันดูถูกดูผิด เวลามันผิดพลาด มันผิดพลาดไปหมดนะ ถ้ามันดูถูกตามธรรมตามครูบาอาจารย์นะ เพราะท่านรู้จักกิเลส มันต้องรู้จักตัวตนของตน ต้องรู้จักว่าสิ่งที่มันเกิดขึ้นมา มันเกิดขึ้นมาได้อย่างไร แล้วเกิดขึ้นมา เราเองประพฤติกฎปฏิบัติมันมีช่องทางอย่างไร ถึงไปรู้ไปเห็นเรื่องอย่างนี้เข้า พอไปรู้ไปเห็นอย่างนี้เข้า ถึงพยายามพลิกแพลง พยายามแก้ไขมา จนมันหลุดรอดมาเป็นขั้นเป็นตอนขึ้นมา เราทำมาๆ คนที่ทำมามันมีอำนาจวาสนามากน้อยแค่ไหน ถ้ามีอำนาจวาสนามาแบบครูบาอาจารย์ของเรา เห็นใหม่ ท่านก็มาสั่งสอนได้ใจ

แต่ถ้าคนทำแล้วมีอำนาจวาสนามาไม่ถึง เห็นใหม่ ก็เอาตัวรอดได้อย่างเดียว เห็นใหม่ จะสั่งสอนจะบอกคนอื่น มันบอกด้วยวิธีการอย่างไร เช่น เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า พระอรหันต์ทั้งนั้น ๘๐ องค์นะ เอตทัคคะ ๘๐ ทางๆ ก็ความชำนาญของเขาความถนัดของเขา ถ้าความถนัดของเขานะ นี่ความถนัดของสาวกสาวกอะไร สิ่งที่จะเป็นครบสมบูรณ์ๆ ก็มีองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเท่านั้น แล้วเป็นจริงด้วย ดูถูกต้องชอบธรรมตามธรรมตามวินัย ตามจริตนิสัย ตามคุณประโยชน์ของเขา

เขาจะได้ประโยชน์มากน้อยแค่ไหน ถ้าเขาควรได้ประโยชน์ในการระดับของท่าน ก็ให้เขาทำทานของเขา ให้เขาสร้างบุญกุศลของเขา เขาภาวนาของเขายังไม่ได้ก็พยายามให้เขาฝึกฝนของเขา ฝึกฝนไว้เป็นจริตเป็นนิสัย เป็นอำนาจวาสนามารมีให้ติดหัวใจเขาไป หลวงตาท่านพูดประจํานี้ให้พุทธโธๆ ให้มันติดกับหัวใจนี้ไป ถ้าเราประพฤติกฎปฏิบัติของเรา ถ้าถึงที่สุดแห่งทุกข์ได้สาธุ นั่นคือเป้าหมายของการไม่เกิด ไม่แก่ ไม่เจ็บ ไม่ตาย แต่คนจะไม่เกิด ไม่แก่ ไม่เจ็บ ไม่ตายนี้ เห็นใหม่ มันต้องมีวิฤทธิภาวะ

ความว่ามีวิฤทธิภาวะ เห็นใหม่ ถ้ามันตั้งสติ สติมันก็มั่นคง สติมันก็แข็งแรง มันก็สามารถควบคุมความคิดได้ ถ้ามันพุทธโธๆ กับจิตมันก็กลมกล่อมกัน มันก็เป็นการประสานกัน จนเป็นเนื้อเดียว จนเป็นพุทธโธเสียเอง เห็นใหม่ ถ้ามันมีอำนาจวาสนามันจะเป็นขั้นเป็นตอนขึ้นไป แล้วถ้าคนมีอำนาจวาสนามากขึ้นไปกว่านั้น เห็นใหม่ พอจิตสงบแล้วยกขึ้นสู่วิปัสสนาณี เขาทำของเขาด้วยความถูกต้องชอบธรรมนะ คนที่ไม่มีอำนาจวาสนามันก็ไหลไป เห็นใหม่ ไหลไปให้

ไปดูตามกิเลสไป กิเลสมันก็พลิกมันก็แปลงไป กิเลสมันก็บังเงาไป กิเลสมันก็อ้างธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไป

กิเลสมันอยู่หลังจาก มันเอาธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ามาอยู่หน้าจาก แล้วมันก็ปลิ้นปล้อนว่าพิจารณาอย่างนั้นพิจารณาอย่างนี้ โดยที่ไม่มีความเป็นจริงในหัวใจ เห็นไหม ถ้าคนไม่มีอำนาจวาสนาเขาก็ทำอยู่อย่างนั้นนะ ซ้ำแล้วซ้ำเล่า จนล้มลุกคลุกคลานอยู่อย่างนั้น แต่ถ้าคนมีอำนาจวาสนาครูบาอาจารย์ของเราท่านมีวาสนา เห็นไหม ถ้ามันยกขึ้นสู่วิปัสสนา นะ มันจะเห็นกาย เห็นเวทนา เห็นจิต เห็นธรรม ตามความเป็นจริง ถ้าตามความเป็นจริงมันพิจารณาไปแล้วมันสะท้อนกิเลส มันโดนกิเลส เห็นไหม

เวลาหลวงตาท่านพูด เห็นไหม เวลาภาวนาๆ ขึ้นมา ภาวนาโง่เหมือนกับหมาตาย ไม่เคยเห็นหน้ากิเลส ไม่เคยเห็นความถลอกปอกเปิกของกิเลส กิเลสไม่เหมือนถึงกับเลือดซิบๆ เลย กิเลสมันไม่สะท้อนมันเลย ไม่มีความเห็น ไม่มีความมุ่งหมายเข้าถึงกิเลสเลย เห็นไหม นี่โง่เหมือนหมาตาย

แต่ถ้าคนเขาฉลาดๆ เห็นไหม เวลามันเป็นจริงเป็นจังขึ้นมาแล้วมันมาจากไหน คนมันต้องมีอำนาจวาสนา นะ ถ้าคนไม่มีอำนาจวาสนา คุณติ ความรู้สึกลึกซึ้งของเราไม่เหมือนกัน ความมั่นคงของใจของคนก็ไม่เหมือนกัน บางคนเห็นไหม มีสัจจะ พูดคำใดเป็นคำนั้น พอพูดแล้วนะเขารักษาคำพูดของเขา บางคนนะปลิ้นไปเลยนะ ปลิ้น ปลิ้นปล้อนกะล่อนไปตลอด ทำไมเขาเป็นอย่างนั้น นี่โง่มันก็วาสนาของเขา เขาทำของเขาเป็นอย่างนั้นไป

ในสมัยพุทธกาลนะ เวลาใครประพฤติปฏิบัติแล้วมีเหตุผลสิ่งใดหรือขัดข้องสิ่งใดจะไปฟ้ององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าว่าทำไมมันเป็นอย่างนั้น องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าจะบอกเลยอดีตชาติเขาเคยเป็นอย่างนั้น เขาเคยทำอย่างนั้น ชาตินี้ก็มาเป็นอย่างนี้อยู่อีก เห็นไหม มันมาจากนั้นๆ

เวลาเราเกิดมา เกิดมาเป็นมนุษย์ เกิดมาพบพระพุทธศาสนา เรามาประพฤติปฏิบัติกันมันถึงอยู่ตรงนี้ไป มันถึงต้องให้เราพิจารณาของเราไป ให้เราพิจารณาของเรา เห็นไหม ให้มันเป็นจิตนิสัยติดกับหัวใจนี้ไป ให้มันเป็นพื้นฐานของบารมีธรรมในใจไป ถ้าเป็นพื้นฐานบารมีใจ เห็นไหม คุณติ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ๔ อสงไขย ๘ อสงไขย ๑๖ อสงไขย สวรรคต

กะเห็นใหม่ ๑ แสนกั๊ป นี้มันต้องมีพื้นฐานมาจิตใจมันถึงตั้งมั่น มันถึงมีสัจจะ มันพูดคำไหนคำนั้น มันพูดเป็นจริงเป็นจัง เห็นใหม่

นี่เวลาหลวงตาท่านพูดคำไหนคำนั้น ถ้าตั้งสัจจะแล้วตลอดรุ่งต้องตลอดรุ่ง ท่านตั้งสัจจะแล้วทำอะไรต้องทำอย่างนั้น ครูบาอาจารย์ที่สิ้นกิเลสๆ ส่วนใหญ่แล้วนี่เขามีสัจจะ เขามีความซื่อตรง เขามีความจริงใจ แล้วถ้าจะดูถูกก็ถูกกิเลส ดูถูก เห็นใหม่ คุณธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นของยิ่งใหญ่ เป็นของที่มีคุณค่า ธรรมและวินัยนี้ยิ่งใหญ่ มาก แม้แต่คำวา สติ เห็นใหม่ เวลาหลวงปู่ท่านพูด เห็นใหม่ ใครๆ ก็บอกว่าพระป่านี่ไม่ศึกษา ไม่เคารพพระ ธรรมวินัยขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า หลวงตาท่านพูด เวลาหลวงปู่ท่านมาที่วัดป่า สุทธาวาส มาที่ไหน หลวงตาท่านไปด้วย เห็นใหม่ ท่านไม่ยอมนั่งเด็ดขาด ถ้ายังมีหนังสือวางอยู่บนพื้นที่เสมอกับเรา ท่านบอกว่าตัวอักษร ตัวหนังสือนี้ มันสามารถสื่อธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าได้ ต้องยกไว้ในที่สูง ต้องยกไว้บนหิ้ง ต้องมีที่ตั้ง ท่านถึงจะยอมนั่ง

นี่อย่างนี้หรือไม่เคารพ คนมันเคารพขนาดนั้น ไม่ได้เคารพแม้แต่พระไตรปิฎกนะ เคารพ แม้แต่ตัวอักษรที่สื่อธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า นี่ นี่นิสัยหลวงปู่ท่านที่มีสัจจะ อย่างนั้น ท่านถึงมีอำนาจวาสนาอย่างนั้น เวลาท่านมองสิ่งใด ท่านพิจารณาอย่างใดด้วยสติด้วยปัญญาของท่าน มันถึงดูถูกต้องดิงตามธรรมใจ ไม่ใช่อย่างเราดัดจริต ดูถูกเหยียดขำเขา ดูถูกดูแคลนใจ ต้องเหยียบขำเขา เหยียบหัวเขา ให้เขาอยู่ในอำนาจของเรา ใครมันจะยอม ไม่มีใครเขายอมอยู่ในอำนาจใครหรอก ความรู้สึกของคนมันยอมแต่ความถูกต้องดิงตามเท่านั้น

ยอม เห็นใหม่ คุณติ ที่ยอมครูบาอาจารย์เพราะอะไร เพราะครูบาอาจารย์ท่านทุกข์ท่านยากมาก่อน เวลาหลวงตาท่านพูดนะ เวลาเขาเอาใบสวะระแห่นไปถวายท่านนะ ท่านบอกพอเห็นแล้ว มันคิดถึงทันทีเลย คิดถึงตอนท่านอยู่ในป่าในเขาเก็บพวกนี้กิน คนที่อยู่ป่าอยู่เขา คนที่ทุกข์ยากมานี่นะ พอเห็นอะไรมันย้อนได้ มันคิดถึงทั้งนั้นนะ เพราะท่านได้ผ่านประสบการณ์ชีวิตอย่างนี้ มา

คนที่ผ่านประสบการณ์ชีวิต ผ่านการทุกข์ ผ่านการทุกข์การยากมานี้ แล้วเพราะการผ่าน มาอย่างนั้นมันถึงควบคุมดูแลหัวใจได้ แล้วมาเป็นผู้นำ มาเป็นครูบาอาจารย์นี้ เขาถูกศิษย์ดูถูกหา จะให้เขากินอึมันนอนอุ่นแล้วเขาก็ทุกข์ในหัวใจ กับให้เขารู้จักปฏิบัติสังขาโย พิจารณาแล้วพิจารณา

อีก การใช้การสอยแล้วหัวใจก็ตั้งมานี้ เราจะให้เขาทำอย่างไร ครุบาอาจารย์ที่เป็นธรรมๆ นี้เราอยู่กับครุบาอาจารย์ที่เป็นธรรมมานะ ท่านประหยัดมรัชต์

เวลาคนมองจากภายนอกก็อย่างหนึ่ง เวลาเราอยู่กับครุบาอาจารย์เราจะเข้าถึงตัวแล้วคุยกับท่าน เพราะถ้าเป็นธรรมนะ อยากรศึกษา เวลาท่านพูดเรื่องอย่างนี้ พูดถึงเรื่องความประหยัด ความมรัชต์ พูดถึงน้ำใจของผู้ที่จะแสวงหา ผู้ที่เขาจุนเจือศาสนา เห็นไหม ศรัทธาไทยไม่ให้เกิด ร่วง ศรัทธาไทยควรจะให้เขาขึ้นบาน บุญกุศลของเขาจะได้หรือไม่ได้ เราฟังอย่างนี้ ฟังใกล้ๆ นะ ฟังใกล้ชิดท่าน ท่านพูดอย่างนี้ พูดถึงความประหยัดมรัชต์ เพราะคนเข้ามา ทุกคนเวลาคิดแบบเขา แล้วเขามา เห็นไหม เขาก็อยากจะให้พระนี่อยู่ดีมีสุขทั้งนั้น

แล้วเราลองใช้ชีวิตแบบนั้นสิ ไอ้คนที่ประหยัดมรัชต์ ไอ้คนที่กับเขาเป็นคุณธรรม ใจ ที่เขาเป็นธรรม เขามองว่า โอ้ พระองค์นี่หลงแล้ว พระองค์นี่คิดโยม พระองค์นี่เกรงใจโยม พอโยมเอาน้ำมาให้ เอานี้มาให้ ก็เชื่อถือศรัทธา โอ้ เจริญศรัทธาๆ ครุบาอาจารย์ท่านเศร้าใจนะ ไอ้พระองค์นี่ชะตาขาด ใกล้จะล้มเหลวแล้ว ใกล้จะหมดอายุขัยของความเป็นพระแล้ว นี่ไง เวลาครุบาอาจารย์ท่านดูถูก ดูถูกอย่างนี้ ดูถูกว่า หนึ่ง ของเขาก็เป็นของเขา บุญกุศลของเขาก็เป็นของเขา ปฏิภาณเขาหามันก็เป็นบุญกุศลของเขา เป็นเจตนาของเขา ไอ้เรานี่เราเป็นพระนี่ เราควรจะใช้ประโยชน์อย่างไร รู้จักประหยัดมรัชต์

นี่ไง ถ้าครุบาอาจารย์ที่เป็นธรรมท่านพูดอย่างนี้ หลวงปู่กงมา เห็นไหม เมืองจันทบุรี ร้องให้เลยนะเห็นพระ ความเป็นอยู่ของพระนี่ ศาสนาเสื่อมแล้วละ ศาสนาหมดแล้ว เพราะอะไร เพราะกินชีฟู้ด กุ้ง หอย ปู ปลา เต็มไปหมดเลย เวลาท่านอยู่ หลวงปู่เจี๊ยะเวลาท่านพูดเอง นี่ไอ้หงบมิ่งรู้ใหม่ เวลาที่อยู่เชียงใหม่ เป็นความลับนี้ กูกินอะไรรู้ใหม่ กินข้าวเหนียวกับกล้วย กินอะไรไม่ได้เลย วันไหนบิณฑบาตได้ปลาสร้อยตัวหนึ่ง วันนั้นเหมือนถูกรางวัลที่หนึ่ง นี่หลวงปู่เจี๊ยะพูดรอกหูอยู่ที่นี่ เวลาท่านพูดถึงความเป็นอยู่อยู่กับหลวงปู่มั่นที่เชียงใหม่ ๓ ปีนั้นนะ หลวงปู่มั่นฉันอะไร หลวงปู่มั่นเวลาได้ปลาสร้อยตัวเดียว วันนั้นๆ ถูกรางวัลที่หนึ่ง แล้วถ้าไม่ได้ปลาสร้อยมันฉันอะไร แล้วหลวงปู่เจี๊ยะนิสัยของท่าน ท่านลูกคนมีดั่งค์ เห็นไหม เวลาจะไปอยู่กับหลวงปู่มั่น พ่อแม่ท่านร้องไห้ตลอดเวลานะ จะไปได้อย่างไร

คนไม่เคยทุกข์ไม่เคยลำบากเลย แต่ด้วยหัวใจที่มันเรียกร้องที่มันโหยหา เพราะมันภาวนาได้แล้ว ต้องหลวงปู่มั่นเท่านั้นๆ เวลาไปหาหลวงปู่มั่น เห็นไหม หนาวก็หนาว อาหารก็ไม่มีจะ

กิน แต่ด้วยหัวใจด้วยความผูกพันกับหลวงปู่มัน เห็นใหม่ นี่เพราะด้วยความเป็นจริง มันทุกข์มันยากมาอย่างนั้น เวลามันเป็นจริงขึ้นมา โดยที่หลวงปู่มัน ผ้าจีวรห่อทอง พระองค์นี้เป็นพระผ้าจีวรห่อทอง ทอง ทองคำในใจใจ นี่ถ้าคุณครูบาอาจารย์ท่านคุณ เห็นใหม่ คุณสร้างสมให้มันเจริญอกงาม ไม่ใช่คุณแบบกิเลส

เวลาคุณกิเลส เห็นใหม่ เหมือนทั้งตัว แต่จะเหยียบมึง จะย่ำมึงให้อยู่ในอำนาจคุณแล้วใครมันจะไปอยู่ในอำนาจละ ทุกคนที่บวชมาก็บวชมาเพื่อจะชำระล้างกิเลส บวชมาเพื่อสะสมคุณงามความดี ถ้าภาวนาได้ดี ด้วยอำนาจวาสนา ใครภาวนาได้เราก็สาธุนะ ใครภาวนาได้ดีขึ้นมา เพราะมีเป้าหมายของพุทธศาสนา พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ เห็นใหม่ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้ธรรม พระอัญญาโกณฑัญญะมีดวงตาเห็นธรรม นี่ไง เราเป็นบริษัท ๔ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าฝากศาสนาไว้ ถ้าใครหรือคนขึ้นมาได้เป็นความจริงขึ้นมา เห็นใหม่ นี่ได้สัมผัสธรรมๆ ธรรมที่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ากราบแล้วกราบเล่าๆ เขาถามองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ากราบอะไร ก็กราบธรรมๆ กราบธรรมที่ใจได้สัมผัสใจ

นี่ที่เรามาบวชเรามาประพฤติปฏิบัติกัน เราก็ปรารถนาธรรมอันนั้นไง ถ้าเราปรารถนาธรรมอันนั้นเห็นใหม่ เรามุ่งเข้าสู่อันนั้นไง เรามีเจตนามุ่งสู่อันนั้นไง แล้วมันจะมีอะไร เป็นอยู่มันจะมีอะไร ศีลธรรมก็เป็นกรอบไว้เท่านั้นเอง เป็นกรอบไว้ให้มันเสมอภาคเหมือนกฎหมาย กฎหมายเขาใช้กับสังคม ให้สังคมเสมอภาคกัน ให้สังคมอยู่ด้วยกัน ธรรมวินัยก็เป็นอย่างนั้น ให้พวกเราได้ประพฤติปฏิบัติให้มันถูกต้องดีงาม

แล้วถ้ามันเป็นจริงขึ้นมา ศีล สมาธิ ปัญญาในหัวใจเห็นใหม่ นี่ไง ถ้ามันเป็นธรรมๆ ใจมันได้ธรรมอันนั้นนะ มันเป็นเป้าหมายของพระพุทธศาสนา เป้าหมายของภิกษุใจ เป้าหมายของนักรบนี้ไง ถ้ามันได้ธรรมวินัยอันนั้นขึ้นมา นี่ไง ศาสนานี้ไม่ว่างเปล่าไง นี่ที่มันเป็นทุกข์เป็นโยอยู่เพราะศาสนามันว่างเปล่าไง มันมีแต่คนเกลือกกล่น แต่ไม่มีอะไรเป็นขึ้นเป็นอันใจ ไม่มีอะไรเป็นสัจจะความจริงใจ ถ้าไม่มีอะไรเป็นสัจจะความจริงขึ้นมา ถ้ามันมีธรรมๆ ขึ้นมาแล้วมันจะมีน้ำใจต่อกัน มันจะมีความผูกพันกัน มันจะมีความเมตตาธรรมค้ำจุนโลก ค้ำจุนหมู่สงฆ์ ค้ำจุนพวกเรา เพราะมีหลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่นค้ำจุนมา มันถึงมีสิ่งต่อเนื่องมา

เพราะ เพราะโดยธรรมชาติ นรกสวรรค์ไม่มี ธรรมะไม่มี หมดกาลหมดเวลา กิเลสมันเป็นอย่างนั้น มันปิดกั้นหัวใจของสัตว์โลกทั้งนั้นนะ แล้วต่างคนต่างแสวงหา ต่างคนต่างพยายาม

คึ้นรน มันจะคึ้นรนไปได้อย่างไร เพราะตัวเองไม่มีวาสนา แต่เพราะมีหลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่น พยายามของท่าน จนท่านมีสัจจะความจริงในใจของท่าน จนเป็นความมั่นใจในหมู่ชาวพุทธ มีความมั่นใจในภิกษุในการประพฤติปฏิบัติ ถึงพยายามชวนชวายกัน พยายามแสวงหากัน

สมัยหลวงปู่มั่นนะ เวลาท่านเทศน์ว่าการ เห็นใหม่ หลวงปู่แหวน หลวงปู่ฝั้น มหานิกาย ทั้งนั้น มาปฏิบัติเป็นธรรมยุติกๆ เพราะปฏิบัติแล้ว เพราะอยากได้ไง เพราะอะไร เพราะท่านเทศน์ว่าการแล้วชี้ทาง เห็นใหม่ ให้ทุกคนมันมีช่องทางจะไปได้ เห็นใหม่ มันชวนชวายๆ ไง แล้วนี่ เหมือนกันเราพยายามชวนชวายตรงนั้นไง ถ้ามันเป็นครูบาอาจารย์ท่านคุณถูกต้องดีงาม คุณคุณนะ คุณถูกต้อง คุณกิเลสชัดเจน คุณธรรมชัดเจน

แต่ถ้าเรามีกิเลสๆ นะ เราเหยียบย่ำเขา เราคุณคุณคุณคุณด้วยกิเลสตัดหาความทะยานอยาก คุณคุณคุณคุณด้วยความอยากเหยียบคนอื่น ไม่ใช่คุณคุณแบบธรรม คุณคุณแบบธรรมคุณคุณชัดเจน ผิด เป็นผิด ถูกเป็นถูก ธรรมเป็นธรรม กิเลสเป็นกิเลส เป็นสัจจะที่เราแสวงหาๆ เพื่อหัวใจดวงนี้ หัวใจของเราเนี่ยมันจะได้เป็นสัจจะเป็นความจริงขึ้น ได้สัมผัสธรรมๆ ขึ้นมา แล้วเวลาหลวงตา ท่านกราบพระ เห็นใหม่ กราบด้วยหัวใจ กราบด้วยจิตได้สำนึก กราบด้วยชีวิต

นี่ก็เหมือนกัน เวลาปฏิบัติไปแล้วได้ศีล ได้สมาธิ ได้ปัญญา ได้มรรคได้ผลแล้วนะ นั่นนะ มันจะชี้ ซึ่งในธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า มันจะเห็นบุญเห็นคุณของหลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่น มันจะเห็นบุญเห็นคุณของครูบาอาจารย์ของเราที่ชวนชวาย สละตายได้อย่างนั้น มาเพื่อให้สังคมมันคง แล้วเราได้อาศัยสิ่งนั้นเลี้ยงชีพอยู่ที่นี่ แล้วพยายามกระทำของเราขึ้นมา แล้วให้มันถูกต้องดีงามชอบธรรมตามธรรม อย่าคุณคุณตามกิเลสตัดหาความทะยานอยาก คุณคุณตามกิเลสตัดหาทะยานอยากนั้นเป็นการคุณคุณเหยียดหยาม เอวัง

